

Muslims Enter a New Age" (*Islamic Perspectives on the New Millennium* içinde, ed. Virginia Hooker – Amin Saikal, Singapore 2004, s. 74-88).

Nurhâlis Mâcid'in fikirlerini konu alan ve eleştiren birçok kitap, makale ve yazı kaleme alınmıştır. En önemli muhaliflerinden olan Muhammed Râşidî eserlerini ve görüşlerini ele aldığı *Sekularizme dalam Persoalan Lagi: Suatu Koreksi Atas Tulisan Drs. Nurcholish Madjid* (Jakarta 1972) ve *Suatu Koreksi lagi bagi Drs. Nurcholish Madjid* (Jakarta 1973) adıyla iki kitap yazmış, müellif yanında arkadaşı Endang Saefuddin Anshari, *Kritik atas Paham dan Gerakan Pembaruan Drs. Nurcholish Madjid* adıyla bir eser yazarak (Bandung 1973) bu eleştirilere cevap vermiştir. Onu destekleyen ve eleştiren âlimlerden bazıları şunlardır: Fachry Ali – Bahtiar Effendy, *Merambah Jalan Baru Islam* (İslâmî yeni yolun yayılışı, Bandung 1987); Abdul Qadir Djaelani, *Menelusuri Kekeliruan Pembaharuan Pemikiran Islam Nurcholish Madjid* (Nurhâlis Mâcid'in İslâm düşüncesini yenileştirmedeki hatalarını izleme, Bandung 1994); Ahmad Husran, *Ilmiah Intelektual dalam Soroton: Tanggapan Terhadap Dr. Nurcholish Madjid* (Bir aydının ilmîliği: Dr. Nurhâlis Mâcid'e cevaplar, Solo 1993); Daud Rasyid, *Pembaruan Islam dan Orientalisme dalam Soroton* (İslâmî yenileşme ve ilmîlikte oryantalizm, Jakarta 1993); Pardoyo, *Sekularisasi dalam Polemik* (Sekülerleşme polemîği, Jakarta 1993). Ayrıca *Ulūmu'l-Qur'ân* adlı derginin iki sayısında (IV/1 [Jakarta 1993]; VI/3 [1995]) Nurhâlis Mâcid'in İslâmî yenileşme hareketini eleştiren açıdan ele alan makaleleri yayımlanmıştır. Mâcid hakkında gazete ve dergilerdeki yazılardan oluşan bir derleme kurucusu olduğu vakıf tarafından *Cak Nur in Focus* adıyla basılmıştır (Jakarta 1993).

BİBLİYOGRAFYA :

M. Kamal Hasan, *Muslim Intellectual Responses to "New Order" Modernization in Indonesia*, Kuala Lumpur 1980, s. 20-29, 89-141, 188-233; K. Steenbrink, "Nurcholish Madjid and Inclusive Islamic Faith in Indonesia", *Muslims and Christians in Europe: Breaking New Grounds: Essays in Honour of Jan Slomp* (ed. Gé Speelman v.dğr.), Kampen 1993, s. 28-43; Fauzan Saleh, *Modern Trends in Islamic Theological Discourse in 20th Century Indonesia: A Critical Study*, Leiden 2001, s. 240-284; A. H. Johns – Abdullah Saeed, "Nurcholish Madjid and the Interpretation of the Quran: Religious Pluralism and Tolerance", *Modern Muslim Intellectuals and the Quran* (ed. Suha Taji-Farouki), Oxford 2004, s. 67-96; A. Kull, *Piety and Politics: Nurcholish Madjid and His*

Interpretation of Islam in Modern Indonesia, Lund 2005; Zainul Fuad, "Religious Pluralism in Indonesia: Muslim-Christian Discourse" (doktora tezi, 2007), (University of Hamburg, s. 110-133; Ahmad Gaus A. F., *Api Islam: Nurcholish Madjid Jalan Hidup Seorang Visioner*, Jakarta 2010; M. Monib – Islah Bahrawi, *Islam dan Hak Asasi Manusia dalam Pandangan Nurcholish Madjid*, Jakarta 2011; Budhy Munawar-Rachman, *Mem-baca Nurcholish Madjid: Islam dan Pluralisme*, Jakarta 2011; G. Barton, "Indonesia's Nurcholish Madjid and Abdurrahman Wahid as Intellectual Ulama: The Meeting of Islamic Traditionalism and Modernism in Neo-Modernist Thought", *Islam and Christian-Muslim Relations*, VIII/3, Birmingham 1997, s. 323-350; Andi Faisal Bakti, "Paramadina and Its Approach to Culture and Communication: An Engagement in Civil Society", *Archipel*, sy. 68, Paris 2004, s. 315-341; a.mf., "Islam and Modernity: Nurcholish Madjid's Interpretation of Civil Society, Pluralism, Secularization and Democracy", *Asian Journal of Social Science*, XXXIII/3, Singapore 2005, s. 486-505; M. van Bruinessen, "Nurcholish Madjid: Indonesian Intellectual", *ISIM Review*, sy. 17, Leiden 2006, s. 22-23; Akh. Muzakki, "Contested Islam: Examining the Material Base of Islamic Discourse in New Order Indonesia", *Graduate Journal of Asia-Pacific Studies*, VI/2, Auckland 2008, s. 71-88; Munir Ramuin, "Nurcholish Madjid's Idea of Inclusive Theology in Islam", *Islamika Indonesiana*, I/1, Bandung 2014, s. 59-70; M. R. Woodward, "Nurcholish Madjid", *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World* (ed. J. L. Esposito), London 1995, III, 254-255.

İSMAİL HAKKI GÖKSOY

NÛRÎ, Ali b. Sâlim

(علي بن سالم النوري)

Ebü'l-Hasen (Ebû Muhammed)

Ali b. Sâlim b. Muhammed
en-Nûrî es-Sefâküsî
(ö. 1118/1706)

Kıraat ve fıkıh âlimi,
mutasavvıf.

1053'te (1644) Tunus'un Sefâkus şehrinde doğdu. Bazı kaynaklarda isim zincirinin Ali b. Muhammed b. Sâlim şeklinde kaydedilmesi yanlıştır (Mahfûz, V, 49; Ali ez-Züvârî, I, 53). Önceleri mensup olduğu aileye nisbetle Şütürû lakabıyla tanınırken Ezher'deki tahsilinden sonra insanları aydınlatmasına işaretle kendisine "Nûrî" lakabı verilmiş, ahfadı da zamanımıza kadar böyle anılmıştır. Sefâkus'ta Vefâiyye şeyhi Ebü'l-Hasan b. Ebû Bekir el-Kerrây el-Vefâî'den ders aldı ve Kur'an'ı ezberledi. Öğrenimini Tunus ve Kahire'de sürdürdü. On dört yaşında gittiği Tunus'ta Şemâiyye ve Müntasiriyye medreselerinde ikamet etti. Zeytûne Camii'nde okudu ve Âşûr el-Kosantîni, Süleyman el-Endelüsî, Muhammed el-Karevî'den ders aldı.

Geçimini hayır severlerin yardımlarıyla sağladı ve yine onların yardımıyla gittiği Ezher'de Muhammed b. Abdullah el-Harâşî'den fıkıh ve hadis, Burhâneddin İbrâhîm b. Mer'î eş-Şebrahîti'den fıkıh ve hadis yanında siyer ve tefsir, Yahyâ b. Muhammed eş-Şâvî el-Cezâirî'den nahiv ve kelâm, Nûreddin eş-Şebrâmellîsî, Ali b. İbrâhîm el-Hayyât er-Reşîdî el-Mağribî ve Muhammed b. Muhammed el-İfrânî es-Sûsî'den kıraat, Zekerîyyâ el-Ensârî'nin torunu Şerefeddin Yahyâ b. Zeynelâbidîn el-Ensârî ve İbrâhîm b. Muhammed el-Me'mûnî'den hadis okuyup icâzetler aldı. Ensârî'nin elinden hırka giydi. Kahire'de Şâzeliyye tarikatının Nâsiriyye kolunun kurucusu İbn Nâsır ed-Der'î'ye intisap ederek icâzet aldı. Kahire'de aldığı icâzetlerden bazılarının tarihleri (1663-1667) orada kaldığı dönem hakkında bir fikir vermektedir. Kıraat, tefsir ve hadis yanında fıkıh, fıkıh usulü, kelâm gibi ilimlerde maharet kazandı. Astronomi ve tıpla da ilgilendi. Bu arada hacca gitti (1076/1666).

Sefâkus'a dönen Ali b. Sâlim en-Nûrî kendi adıyla anılan bir zâviye ve medreseye çevirdiği evinde dil, mantık, dinî ilimler ve kıraat dersleri verdi. Talebelerine Kur'an'ı, Ebû Amr b. Alâ ve Ali b. Hamza el-Kisâî'nin iki meşhur râvisinden biri olan Ebû Ömer Hafs ed-Dürî'nin rivayetiyle okuttu. Her gece talebelerini mescidin dört köşesinde gruplara ayırıp her birine Kur'an'ın dörtte birini vererek hatim yaptırırdı. Halîl b. İshak el-Cündî'nin Mâlikî fıkıhına dair *el-Muhtaşar*'ını yılda iki defa baştan sonuna kadar okuturdu. Kur'an ve Sünnet çizgisinde mânevî eğitim verirdi. Nûrî, Nâsiriyye tarikatı zikir ve evrâdını telkin etti, telifle meşgul oldu, şehirde dinî eğitim hayatı onun sayesinde canlandı, bölgede büyük bir üne kavuştu. Zeytûne'ye ve Ezher'e yönlendirildiği talebeleri arasında fehresesinde kendisine geniş yer ayıran Ali b. Huleyfe el-Mesâkinî'den başka Muhammed b. Müeddeb eş-Şerefi, İbrâhîm b. Ahmed el-Cemel es-Sefâküsî, Muhammed el-Gurâb, Muhammed el-Mekkî, Ramazan b. Ebû Asîde, Muhammed el-Hirkâfî es-Sefâküsî'nin adları geçer. Talebe ve müridlerinin geçimini bizzat sağlamasından hareketle Kahire'ye yerleşen hemşehrileri gibi onun da ticaretle uğraşmış olacağı, nitekim Sefâkus'a döndükten sonra da dokumacılık ve ticaret yaptığı kaydedilir. Muhammed Bâb b. Murâd (Hammûde Paşa), zâviyesini büyütme üzere kendisine maddî yardımında bulunmayı teklif ettiğinde bunu kabul etmedi. Şehirdeki el-Câmiu'l-kebir'in

Ali b. Sâlim en-Nûrî'nin Sefâkus'taki mezarı

imamlığı teklifini de geri çevirdi. Akdeniz'de faaliyet gösteren Malta korsanlarının Sefâkus kıyılarını tâcizle ticaret için bir tehdit oluşturmaları üzerine şehrin önde gelenleriyle görüşüp bir filo teşkil ettirdi ve korsanlara karşı harekete geçilmesini sağladı. Kahire'de edindiği tıp bilgisi sayesinde Sefâkus ve çevresinde kuduz hastalarını tedavi etti, bu tedavi usulü Tunus'un bağımsızlığını kazandığı yıllara kadar ahfadi tarafından da uygulandı.

Hayatının son yıllarında kendisini çekeyemeyenlerin Murâdiler yönetimi aleyhine bir faaliyet içinde olduğunu ihbar etmeleri üzerine takibata uğradı. Gizlice kaçıp Tunus ve Zağvân arasında bulunan Şeyh Ebû Hacbe Zâviyesi'ne sığınarak kurtulduysa da üzerine gönderilen askerler mürid ve talebelerini tutuklayıp hapse attılar. Bir süre bu zâviyede kaldı, daha sonra araya giren bazı kimselerin girişimiyle aklanıp memleketine döndü. Nûrî 12 Rebülevvel 1118'de (24 Haziran 1706) vefat etti. Muhammed ve Ahmed adlı iki oğlundan küçüğü olan Ahmed onun yerine geçti. Nûrî'nin medrese-zâviyesinde kurduğu zengin kütüphane, yazma eserlerin millî kütüphanede toplanması projesi çerçevesinde 1969 yılında Tunus Millî Kütüphanesi'ne nakledilmiştir. Ali ez-Züvârî, *Histoire de la famille an-Nouri de Sfax des origines (XVIIe siècle à la fin du XIXe siècle* (Aix-en-Provence 1973), Muhammed Mahfûz, "Ali en-Nûrî: Hayâtühû ve âşâruhû" (*Te'avvürü 'ulûmi'l-bihâr ve devruhâ fi'n-nümuvvi'l-haçârî, dirâsât li'l-'ulûmi's-şâhiha bi-Sefâkus, Mülteķâ 'Ali en-Nûrî*, Tunus 1976, s. 138-175), Yûnus Yaîş, "Ali en-Nûrî es-Sefâkusî: Aşruhû ve hayâtühû ve âşâruhû" (yeterlilik tezi, 1987, Tunus Üniversitesi, daha sonra basılmıştır, Sefâkus 2007) adıyla birer çalışma yapmışlardır.

Eserleri. 1. *Ġaysü'n-nef' fi'l-kırâ'âtî's-seb^c*. Kiraatleri cem' tarikiyle tilâvet

etmek üzere yazılmış bir eserdir (İbnü'l-Kâsîh'in eş-Şâtıbiyye üzerine yazdığı *Sirâcü'l-kâri'î'l-mübtedî ve tezkârü'l-mukri'î'l-muntehî* adlı şerhinin kenarında, Bulak 1293; Kahire 1304, 1330, 1346, 1352/1934, 1373/1954, 1375/1955; nşr. Ahmed Mahmûd Abdüssemî' eş-Şâfiî el-Hafiyân, Beyrut 1425/2004, 2008; nşr. Cemâleddin Muhammed Şeref, Tanta 1425/2004). Sâlim b. Gurmullah b. Muhammed ez-Zehrânî eseri doktora tezi olarak neşre hazırlamıştır (bk. bibl.). 2. *Tenbîhü'l-ġâfilîn ve irşâdü'l-câhilîn 'am mâ yeķa'û lehüm mine'l-ħaṭâ' ħâle tilâvetihim li-Kitâbillâhi'l-mübîn* (nşr. Muhammed eş-Şâzelî en-Neyfer, Tunus 1974; Kahire 1986; Beyrut 1407/1987). 3. *Mesâ'il müfrede min tariķi'd-Dürre ve Ħırzi'l-emânî* (Tunus Millî Ktp., nr. 19119, vr. 187-195). 4. *Fehrese. Nûrî'nin, talebesi Ahmed b. Muhammed el-Acemî el-Müknî'ye verdiği umumi icâzet vesilesiyle kendisinin batı ve doğu İslâm dünyasında icâzet aldığı bütün hocalarının ve isnadlarının derlendiği bir çalışmadır. Kettânî bazı formalardan oluşan eseri gördüğünü ve istinsah ettiğiני kaydeder (Fihrisü'l-fehâris, II, 674). 5. el-'Aķidetü'n-Nûriyye fi mu'tekadi's-sâdeti'l-Eş'ariyye* (Tunus Millî Ktp., nr. 13958/1; Tunus Ahmediyye Ktp., nr. 2126/1). Senûsî'nin *el-'Aķidetü's-şuġrâ'*sından ihtisar edilmişse de görüşlerin delilleri eklenip yeniden düzenlenmiştir. Kendi sağlığında Ali b. Ahmed el-Hureyşî el-Fâsî *el-Mevâhibü'r-rabbâniyye 'ale'l-'Aķidetü'n-Nûriyye* (Tunus Millî Ktp., nr. 20161/ Nûriyye, nr. 539, ayrıca nr. 20163; Rabat Umumi Ktp., nr. 2140, mecmua içinde) ve Ahmed b. Ahmed b. Abdurrahman el-Feyyûmî el-Garkâvî *el-Ħılâ'u'l-behiyye 'ale'l-'Aķidetü'n-Nûriyye* (Tunus Millî Ktp., nr. 19959/Nûriyye, nr. 539; Dârü'l-kütübî'l-Misriyye, Mustafa Kâmil, Mecâmi', nr. 223) adıyla eseri şerhetmiş, müellifin önde gelen talebelerinden Ali b. Muhammed el-Muahhar es-Sefâkusî bu iki şerhi ihtisar edip *Mübelliġu't-ṭâlib ilâ ma'rifeti ('ilmi'l-meṭâlib* adıyla bir diġer şerh telif etmiştir (*el-'Aķidetü'n-Nûriyye fi'tiķâdi'l-e'immeti'l-Eş'ariyye* adıyla metin ve bu şerh birlikte, nşr. Habîb b. Tâhir, Dimaşķ 1429/2008). Ayrıca Ahmed el-Uşfûrî et-Tûnisî *el-Fevâ'idü'l-Uşfûriyye 'ale'l-'Aķidetü'n-Nûriyye* adlı bir şerh kaleme almış (Tunus Millî Ktp., nr. 19955), Ahmed b. Hüseyin el-Bühülî et-Trablusî *Dürretü'l-aķâ'id ve nuḥabü'l-fevâ'id* adıyla eseri seksen dört beyitte manzum hale getirmiştir (Tunus Millî Ktp.,

nr. 20350). Feyyûmî'nin şerhindeki kayıttan Ali eş-Şerîf ez-Zevâvî'nin de esere bir şerh yazdığı anlaşılmaktadır. 6. *Muķaddime fi'l-fıķh ve't-tevhîd (Muķaddime fi'l-fıķh ve't-taşavvuf)*. Akaidle tahâret ve namaz ahkâmına dair olup (*el-Muķaddimetü'n-Nûriyye fi ahkâmi's-şalât 'alâ mezhebi's-sâdeti'l-Mâlikiyye ve cümletin mine'l-aḥlâķi'l-İslâmiyye*, nşr. Nizâr Hammâdî, Kahire 2011) Ahmed b. Guneym b. Sâlim en-Nefrâvî el-Mısırî tarafından şerhedilmiştir (Tunus Millî Ktp., nr. 6181/5/ Abdeliyye, nr. 10323/5, 9160/1/Abdeliyye, nr. 9964/1, 12994/Ahmediyye, nr. 6023, 15206/Ahmediyye, nr. 3058; el-Mektebetü'l-Ezheriyye, nr. 504). Müellif de eserini *el-Hedyü ve't-tebyîn fimâ fi'luḥû farzu 'aynin 'ale'l-mükellefin* ismiyle şerhetmiştir (Tunus Millî Ktp., nr. 19475/Nûriyye, nr. 319, müellif hattı). 7. *Menâsikü'l-ħac ve'l-'umre ve'z-ziyâre* (nşr. Abbas b. Muhammed en-Nûrî, 1988). Muhammed b. Yûsuf el-Kâfi *Hibetü'n-nâsik 'alâ te'lifi's-Şeyḫ 'Ali en-Nûrî fi'l-menâsik* (Kahire 1330), Muhammed b. Muhammed Mâdûr *ed-Düherü's-seniyye fi şerhi'l-Menâsiki'n-Nûriyye* (Tunus Millî Ktp., nr. 508) adıyla esere birer şerh yazmışlardır. 8. *Risâle fi hüķmi's-semâ' ve fi vücûbi kitâbeti'l-muşḥaf bi'r-resmi'l-'Osmânî*. Selâmiyye tarikatının şeyhi Abdüsselâm b. Osman et-Tâcûrî'nin Trablusgarp'ta ulemâ arasında tartışılan bu iki konuda müellife iki risâle gönderip fikrini sorması üzerine telif edilmiştir. Eserde semânın def ve raks eşliğinde icrasının câiz olmadığı, mushafların Hz. Osman'ın imlâsıyla yazılmasının ise mendup deġil vâcip olduğu ileri sürülmüştür (*el-Kelâm fi mes'eleteyn tete'alleķâni bi's-semâ' vaka'a'l-iḥtilâfî fihimâ beyne fuķahâ'i Trablus*, nşr. Muhammed Mahfûz, Beyrut 1406/1986). 9. *Risâle fi taḥrimi'd-düḥân*. Müellif bu konuda birer varaklık üç risâle kaleme almıştır. Birincisi sigara içmeyi alışkanlık haline getiren Cellâs halkına hitaben (Tunus Millî Ktp., nr. 3219), ikincisi de Abdülbâkî b. Yûsuf ez-Zürkânî'nin *Şerḫu'l-muķaddimeti'l-'İzziyye*'de sigara içmeyi mubah sayması münasebetiyle yazılmıştır (Tunus Millî Ktp., nr. 16517). Üçüncü risâle bir kasidedir (Tunus Millî Ktp., nr. 16517). 10. *Mu'înü's-sâ'ilin min faẓli rabbi'l-'âlemîn*. Dua âdâbına, duanın şartları ve rükünlerine dair olan eserde sahih nebevî dualar derlenmiştir (nşr. Nizâr Hammâdî, Kahire 2009). 11. *Ed'iyetü ḥatmi'l-Kur'ân* (nşr. Abbas b. Muhammed en-Nûrî, Sefâkus 1403/1983). 12. *el-Münķiz mine'l-vaḥle fi ma'rife-*

ti's-sinîn (seneteyn) ve mâ fihâ (fihimâ) mine'l-evkât ve'l-kible. Hesâb-ı cümel, kamerî yıl, şemsî yıl, dört mevsim, burçlar ve menziller, namaz vakitleri ve kible olmak üzere yedi bölümden meydana gelir (Tunus 1331). 13. İcâze ve vaşıyye. Müellif bu eserini talebesi Abdülhafız b. Muhammed et-Tayyib için 19 Safer 1111 (16 Ağustos 1699) tarihinde kaleme almıştır (Dârü'l-kütübi'l-Mısıriyye, Mecâmi', nr. 490, vr. 101-105).

BİBLİYOGRAFYA :

Ali b. Sâlim en-Nürî, *Risâle fi hükmi's-semâc ve fi vücûbi kitâbeti'l-muşhaf bi'r-resmi'l-Ösmânî* (nşr. Muhammed Mahfûz), Beyrut 1406/1986, neşredenin girişi, s. 5-12; a.mlf., *Mu'î-nû's-sâ'ilin min fażli rabbi'l-âlemîn* (nşr. Nizâr Hammâdî), Kahire 2008, neşredenin girişi, s.

9-30; a.mlf., *el-Âkîdetü'n-Nüriyye fi itikâdi'l-e'immeti'l-Eş'ariyye* (nşr. Habîb b. Tâhir), Dimaşk 1429/2008, neşredenin girişi, s. 15-46; Hüseyin Hoca, *Zeylû Beşâ'iri ehli'l-imân bi-fütûhâti Âli 'Osman* (nşr. Tâhir el-Ma'mûrî), Libya-Tunus, ts. (ed-Dârü'l-Arabiyye li'l-kitâb), s. 127-129; *el-Hulelü's-sündüsiyye*, III, 122-125; Ali b. Huleyfe el-Mesâkinî, *Fehrese* (nşr. Muhammed Mahfûz), Beyrut 1992, s. 19-42, ayrıca bk. neşredenin girişi, s. 5-11, 15; Mahmûd b. Saïd Makdîş, *Nüzhetü'l-enzâr fi 'acâ'ibi't-tevârih ve'l-ahbâr* (nşr. Ali ez-Züvârî – Muhammed Mahfûz), Beyrut 1988, I, 10-11; II, 213, 358-368, 369, 373, 374, 375, 390; *Fihristü'l-Kütübhâneti'l-Hidiviyye*, I, 99; Serkis, *Mu'cem*, I, 209; II, 1875; Brockelmann, *GAL*, II, 612-613; *Suppl.*, II, 698; *Fihristü'l-Hizâneti't-Teymüriyye*, Kahire 1367/1948, I, 284; *Dârü'l-kütübi'l-Mısıriyye: Fihristü'l-mahtûât I: Muşlaha'l-hadîş*, Kahire 1375/1956, I, 83-84; Mohamed Masmoudi, *Sfax*, Tunis 1980, s. 23, 32, 74, 76; Abdülhay el-Kettânî, *Fihri-*

sü'l-fehâris, II, 673-675; Mahfûz, *Terâcimü'l-mü'ellifin*, V, 49-62; Hasan Hüsnî Abdülvehhâb, *Kitâbü'l-Ömr fi'l-muşannefât ve'l-mü'ellifîne'l-Tünisiyyîn* (nşr. Muhammed el-Arûsî el-Matvî – Beşîr el-Bekkûş), Beyrut 1990, I, 179-184; Ali ez-Züvârî, "Alî en-Nürî", *Dâ'iretü'l-ma'ârifi't-Tünisiyye*, Kartâc 1990, I, 53-60; Muhammed Bûzîne, *Meşâhirü't-Tünisiyyîn*, Tunus 1992, s. 392-393; *el-Fihristü's-şâmil: el-Fıkh ve usûlüh* (nşr. el-Mecmau'l-melekî), Amman 1423-24/2002-2003, VII, 546; X, 381, 570; Sâlim b. Gurmullah b. Muhammed ez-Zehrânî, *Gayşü'n-nefc fi'l-kırâ'ati's-seb' li-Ebi'l-Hasan 'Ali b. Sâlim b. Muhammed en-Nürî eş-Şefâkûsî* (doktora tezi, 1426), Câmîatü Ümmi'l-kurâ, Külliyyetü'd-da've ve usûli'd-dîn, s. 38-212; Muhammed Mahlûf, *Şeceretü'n-nürî'z-zekiyye fi tabakâti'l-Mâlikiyye* (nşr. Ali Ömer), Kahire 1428/2007, II, 253-255, 307, 308, 311, 312, 318.

AHMET ÖZEL